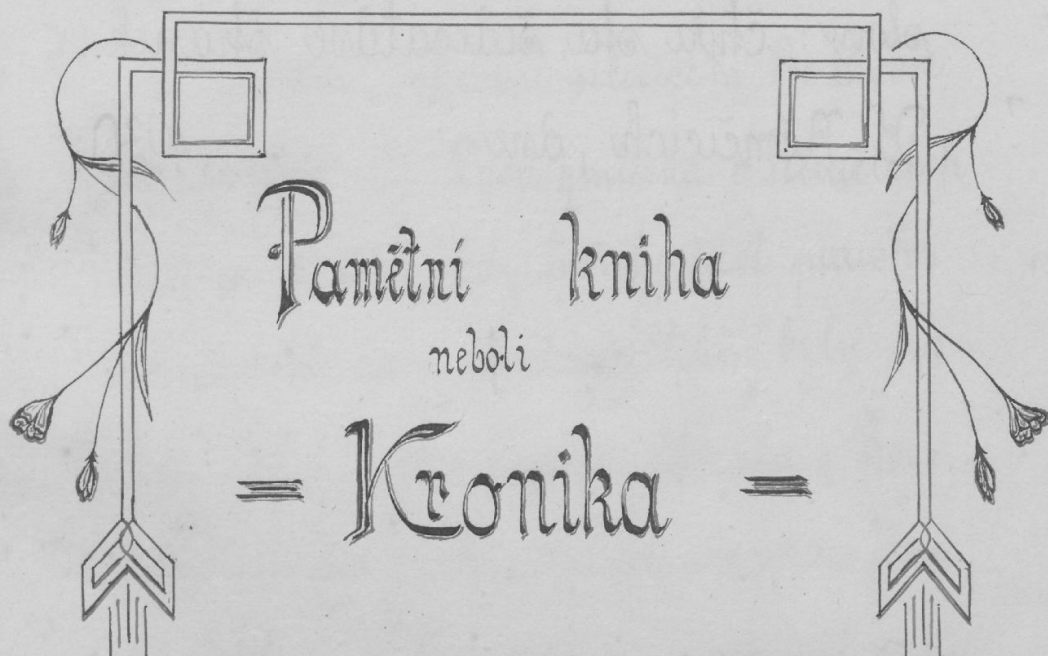

Pamětní kniha
obce
NĚMČICE

Uvodem této knihy
ještě
„Vlastivěda“

místopis obce Němčické, kterou podle
Jana Kniesse, učitele ve Houpě roku 1902
napsal a upravil
Jan Kašpárek —

L. P. 1930.

Vioth
M. Šubert
Václav

Jan Kašpárek
Vlastivěda

Tato pamětní kniha čítá 462 stránek
slovy: čtyři sta šedesát dvě stránek.
V Němčicích, dne 1930.

Jelikož tato pamětní kniha po zakoupení byla psána bez jakýchkoli pomůcek, a kronikář psal jen podle svých úsudků, dodává zde svůj vlastní popis, který jest dlužno v této knize jako úvodem zaznamenati.

Narodil jsem se 7 března 1894 v domku čis. 87; jako nějaký podák, po vyjiti dvoutřídní obecné školy, samoučně jsem se vzdělával.

U knihy a pera upoutala mě naše „Česká Hádanka“, jejímž členem jsem se stal hned v 16ti letech a mohu ji tedy sřím právem na tomto místě upřimně děkovati.

Klasičtina.

Obec Němčice leží vysoko přes 600 m nad mořem, okresní síluice z Boskovic do Kouna. — První zmínka o Němčicích činí se r. 1358, kdy tvořily část panství Doubravského a prodány tehdy byly i s farou Ješkem z Doubravice, Oldřichu z Boskovic. — Roku 1528 prodány i s farou Janu Lhotskému ze Ptení, který je rok nato prodal Bohuši z Drnovic, načež přivtěleny r. 1529 k Rájci. — S počátku 17 století bylo zde 17 domů, po válce 30-leté 9 z nich pustých; roku 1846 bylo tu 67 domů a 483 obyvatel, roku 1900 101 domů se 650 obyvateli, myslivna a větrný mlýn. — Uprostřed obce na vyvýšeném místě stojí fil. chrám sv. Mikuláše; část jeho prastará. Západní strana přistavěna r. 1844 za 1553 zlatých, oltář proti zvyku, kdežto v místech, kde stával

dřívě, zbudována dřevěná křehká. Chrám má 16 m délky, 7 m šířky a 6 1/2 m výšky.

Na stězi jsou 2 zvonů z nichž jeden pochází z roku 1519(?) a druhý z r. 1551 s nápisem:

„Deus redemptor miserere nobis Philip Kovarq fecit anno 1551.“

V Němčicích byla od dávna fara o které se činná zmínka již r. 1358, později v zemských deskách častěji, naposledy r. 1621. — V nastalých náboženských třenicích šla a Němčice přiděleny k Doubravici a když roku 1750 zřízena samostatná fara ve Klopě, přidělena tamtéž.

Dětský vyučování do r. 1804 v obecním domě (v parádě), až teprve téhož roku zříděna přízemní budova pod došky, která r. 1890 zbořena a nahrazena školou o dvou třídách. —

Prvním učitelem byl Koutný, který tuto spravoval; následovali pak správci: Laděra, Jirů, Kirchan, Mokří, Pohl, Hýsek, který s našim lidem tak prostl, že byl v obci oblíben a stal se jim ve všech otázkách nejbližším rádcem; když

růak r. 19 odesel do výslužby na voj zde za-
končený stateček, zemřel r. 1922 zanechal si mno-
hé cenné vzpomínky. — Leží na našem hřbi-
tově... Prvním mladším učitelem tu byl Ro-
bert Věelář, který takéž oblíben, záhy skončil a
pohován také na zdejší hřbitově roku 1908.

V místě je sbor dobrovolných hasičů z roku
1886, založený učitelem Hryškem.

Od roku 1890 je zde továrna galanterního zá-
mečnictví, založená zdejším rodákem Vinc.
Hebelkou z čísla 28, kterému jest oděčiti,
neb mnohým poskytl zde zaměstnání; —
odpočívá takéž i se svou paní Annou na
zdejší hřbitově. —

Je znaku má obec rádko a krojídlo.

Roboty měl rolník ročně 105 dní.

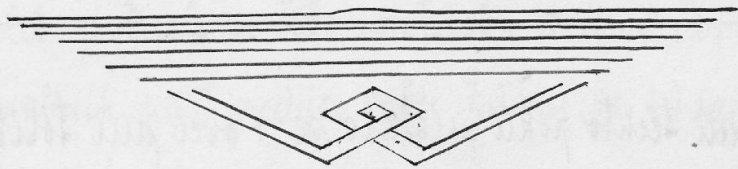
Roku 1793 patřilo obci 230 jiter pozemků; ku katas-
tru náležejí $7\frac{1}{4}$ ha s trátech: Doubrava, Hložek,
Horky, Záhostelí, Nivy, Bučí, Brusná, Škatulec,
Přivýšina, Studňa, Valkónov, Lenu, Paděličky, Ko-
peček, Luchý, Sklený, Kopaniny, Hranice, Krajina,
Skalka, Lenu, Břízi, Klučiny, Vlčí hradlo, Šánky.

Velká část pozemků jsou panské lesy
 „Němčický revír“. — Úroku platili v 18. stol.
 Němci o sv. Jiří 4 zl. 57 kr. a o sv. Václavu
 7 zl. 24 krejcarů, 53 šlepic, 2½ kopy vajec. —
 Robota: 9 sedláků s potah. 3 dny týdně, 4 pod-
 sedkové 3 dny. — Roku 1378 připomíná se v dě-
 jinách u hradu Doubravského vesnice „Přibyslav“,
 která snad byla u Němčic v lese „Přibyslav“, kdež
 možno spatrovati meze, stopy to zalesněných polí.
 — Západně Němčic nad myslivnou jest úzký
 pruh devouského vápence, s jehož dutinách jako u
 Rudice uložený jsou různé hlíny a železné rudy. Ru-
 da ta byla dobývána již koncem 18. stol., později i za
 své polovice 19. stol. — Roku 1862 při kopání hřebene
 ve hloubi 30 m, prolomil se horník Prokop do jes-
 kyně 76 m dlouhé, zakončené malou kapličkou, jejíž
 stěny a strop zdoben překrásnými krystaly vápenco-
 vými, nannozé i průsvitnými krápníky, které se
 končí krystalovými plochami. Za tím byla nádrž-
 ka vodní, za níž velký podzemní sál 40 m dlouhý,
 36 m široký, jehož dno vyplněno mocnými vrstva-
 mi železné rudy, která někdy dosahovala až ke stro-

mu. — Dolováno zde do r. 1876 a vytěženo 510.346 q
žel. rudy v uhelné ceně 173.515 zł. Později dolová-
no i na jiných místech, ale s menším výsledkem,
takže počátkem 20. stol. následkem velkých vod
musely být zahrnuty i doly na známou „Bílou
hlínu“. — Šk., jakož i východně Němčic jsou
nejvyšší kopce okresu Škály 655 m, Škatulec 653
m a Bučí 654 m výšky nad mořem.

Pod „Vlastivěda“ roku 1902

do níž něco přidáno: (viz učitelstvo a zaklada-
tele továrny na gal. zboží a jeho úmrtí.)

 Od roku 1902 zůstává obec naše bez jakýchkoli
záznamů, až teprve r. 1920¹⁹²⁰ byl se sněmovně Národ-
ního shromáždění republiky Československé
vydán zákon o obcích pamětních knihách,
dle kterého se rozšiřuje obecní samospráva o jed-
noho členu více, který má za úkol vésti historie-
ké události v místě vzniklé a do tak zvané
„Obecní kroniky“ znamenati.

Obecní výbor dbaje rozkazů a nařízení, pověřil
toto prostému tov. dělníku, který se s láskou pro
svou rodinu ves historických událostí od svého
mládí vždy a všude si všímal _____.

== Záznamy učiněné od roku 1902 až 1924. ==

Během těchto poků nestalo se v obci ani tolik
zvláštností, že by zasluhovaly větší pozornosti a
proto zde uvedeno jen tak letmo několik zázna-
mů, bez kterých by se tato kniha neobešla. _____

Co do majetku obce naší patří, dlužno zázna-
menati, že k obci patřily ještě mnohé parcely,
o kterých se bohužel zachovaly jen kusé zprávy
starých hospodářů, ale nichž jedna stojí za
zmínku:

Ke katastru Němčickému patřily svého času luka a rybník na „Lerném“ o kterém se zachovaly různé pověsti o „hasťmarovi“, který pro tu „různé“ věci prováděl. — Rybník tento sloužil především dobytku, ježto se tu před 150 lety pásival.

V letech těchto, to jest: na sklonku 18. století byla trat Doubrava, Lerné, jakož i Brusná, téměř jedno pastvisko a naši předkové zde pásivali dobytek a v rybníku jej napájeli; ještě do dnes na místě stojí hlíněná bráz.

Na konci 18. stol. a počátkem 19. stol. počaly se tyto tratě orávat, takže pastvy zanikly a během 80 let změnily se tyto pastviska v úrodná pole a rybník pak prodán obci Žďáru za 60 šajmů, tehdejších 40 peněz (zl.?)

Němčice se nacházejí na rozhraní Blaneckého a Boskovského ^{okresu}. Ač jsou od obce Ludikova jen 15 minut vzdáleny, přechází svým nářečím a mění samohlásku „o“ v „u“. — Již od svého vzniku říkali Němčičtí: „Lodikuvěti hanáče“. A skutečně, v Ludikově končí hanácký kraj Olomucký a proto snad i okresy byly

z těchto důvodů tak rozhraničeny. — — — —

První starosta naší obce byl v číslu 58. — Při posledním sčítání lidu roku 1920 vzrostl počet obyvatel na 626 duší a obec ve stavebním ruchu rozšířena na 116 domů.

Těchto 626 obyv. jest téměř 100% národnosti české, pouze 2 osoby jsou, totiž (hlásí se k německu), z nichž jsou všichni náboženství římskokatol.

Až do roku 1900 byla obec naše po stránce hospodářské takřka pozdílá (pro mokrá léta), až teprve na počátku 20. stol., hospodářství u nás pokročilo. — Touto dobou počalo se kosit kosou, sít pšenici a červený jetel; dále pak se osvědčilo seti strojem a mlácení, žentourení. — S počátku tyto osevné pokusy klamaly, ale lid lépe pěstů zdlával až se vše k našemu zemědělství zdokonalilo.

Živelní pohromy větší u nás nebylo, pouze ohně navštívily, zvláště v číslu 3 a 4 r. 1895. — Roku 1905 požár stihl č. 5, 6 a 7; soudilo se, že žhář byl místní, neboť rok nato shořela stodola č. 57 a pak

opět stodoly č. 36 a 37. Od doby té většího požáru nebylo, až r. 1912 zničena ohněm střecha kováreny.

— Co do politického života spadá, byla naše obec těchto záchočů chráněna, až teprve roku 1910 volna socialisace stávala se pomalu aktuální i u nás a tak roku 1912 rozdělena na 2 politické tábory a již r. 1913 stávala tu kulturně-tělovičná jednotka D.T.J. „Dělnická Tělovičná jednotka“.

Ještě téhož roku založena zde druhá jednotka a sice na podkladě náboženském: „Tělovičná jednotka Orpha Čsl.“ — Vlivem postupu docházelo často k politickým a tím hospodářským třenicím i v obecním zastupitelstvu, kde hlavní roli hrály obecní parcele polí, jež namnoze užívali rolníci. — V otázkách těchto vedly se spory a po vyřešení „zemského pozemkového úřadu“ padly se prospěch rolníků. Ve stranickém tomto záporlení byly pořádány různé podniky tak, že strana se vybijela, jedna více druhé. —

Když však náhle rozletla se zpráva, že následník (královu Habsburského) arciv. Ferdinand při své

maršálce v Sarajevě (Bozna Hercegovina) dne 28 června r. 1914 byl zavražděn, tu politický ruch po-
někud ochabnul a již příštího měsíce srpna téhož
roku byla vypovězena válka, která se ve svém smru
vypínala ve válku světovou, jeuz potrvála dob-
ře přes 4 léta. —

Při první mobilisaci hnuli se záložníci na
poradu a rázem jakoby ani stran nebylo, mar-
šálem si připíjeli a za zpěvu válečných písni
takto se loučili. — Ženy pobíhaly dědinou,
plakaly a nařikaly, než nic platno, --- druhý
den již odváželo pět povozů mladých mužů a
dobrých otců směrem k Rájeckému nádraží.

Ruch politický zde ustal nadobro —.
Zábavy byly zakázány a tak už se myslelo, že
k podobným křenicím u nás nedojde ---.

Války této účastnilo se z naší obce 115
mužů a jiných, z nichž život tam položilo
~~116~~ a to: Bejček Josef (zajatec v Itálii),
Fiala Josef, Hebelka Jan, Kopřiva Čeněk,
Koupiš Tomáš, (který cestou na dovolenou vy-
padl z vlaku a na kusy roztrhan) Mikulášek

Alois, Nedoma Alois, Novotný Frant., Novotný Jos.,
Novotný Alois, Prokop Engl., Prokop Cyril, Berni-
ca Frant., Poláček Frant., Tutovič Josef, Vašíček
Josef. — Raněných bylo mnoho; z nich těžce,
kteří zůstali invalidé: Blaha Bohumil, Hebel-
ka Alois, Kašpárek Ant., Kala Fr., Novotný Met.
Novotný Alois, Novotný Jos., Ševčík Rudolf, a
Frída Jos. (9). — Zajatých a uprchlých: (+ Rusku)
Dobiášek Jaroslav, Dobiášek Vilém (bratři) Kala
Adolf, Kašpárek Vilém, Koudelka Alois, Hebelka
Alois, Martinec Fr., Novotný Rudolf, Novotný Fr.,
Novotný Vilém*, Prokop Karel, Švábák Tomáš, No-
votný Ant.*, Ševčík Jos.*, Šamalik Jos. Tutovič Jos.
a Zouhar Vilém. = 17).

Jako legionáři z Ruských zemí se vrátili:
Koudelka, Kašpárek, Martinec. — (3)

+ Tutovič Josef, který život položil za vlast naši
v bojích na Rusi, jenomž obec naše, jakož i celý
národ zachová a věnuje „čestnou vzpomínku“.

Zajati v Itálii; z nichž jako legionáři se vrátili:
Novotný Ant., Novotný Vilém, Ševčík Josef.

V Itálii zemřeli: Bějček Jos., Prokop Engl., Polá-
ček Fr. (3) na nás a na všechny vojiny v této svět-
ové válce padlé, obec naše s dobrým vzdušným vzpomene.

*) Tito tři byli zajati v Itálii.)

Během této války hospodářské produkty dostoupily i u nás takové výše, že jeden q obilí stoupl z 8 zl. na 300 zlatých, třeba, že poslední dobou r. 1917 všechny „zlaté“ zmizely, ale takto se počítalo, prodávalo a kupovalo; v oběhu se nacházely pouze peníze papírové.

Roku 1916 (svět. válka) nastaly tak zvané „rekvisice“, před nimiž se hospodáři uárně bránili. Muselo se odvádět obilí, dobytek a to vše za cenu „maximální“. Lid strádal a přemýšlel, jak svoji sklizeň uschovat; zakopávaly se pytle obilí do země, řadivalo se v různých výklencích a místech tak, aby to „komise“ s vojenským uchašla. — Jistý rolník dokonce zaroval pytel obilí do hranice dříví v lese a druhý, když jel pro tyto, tak jej tam našel ...

Takovým a všemožným způsobem schovával každý (kdo trochu měl) kde jen mohl. — Posléze byla stanovena pol. správou revisioní komise z jistých pánů na obci, která rozvhlá tuto dodávku (t. zv. úrnní kontingent) podle výměry polností, kterou předpisovala berní správa.

Lid náš, na něco podobného nezvyklý, zamýšlel se do komor, kde pro domácíku „žerňoval“ (mlel) obilí, aby si kousek žitného chleba upéci mohl; žel však, záhy se na tyto domácí mlýny přišlo a byly i „žerně“ zabaveny.

Poslední dobou této války docházela pro nemajetné a méněmajetné t. j. „erární“ mouka a všechny ostatní, pro domácíost potřebné věci byly vydávány na lístky, které později dostaly název „enky“. — Je samozřejmé, že ani žádných zábar nebylo a v mnohých rodinách, odkud se 2 až 3 na vojně nacházeli, kupily se červené a různé barvy lístky, zvané „feldpoštky“, jako utěšující zprávy, že ještě ten, nebo onen žije ---.

Přes všechny tyto strasti, které se staly nemilým hostem nejen u nás, ale téměř v celé Evropě, byla obec naše uchráněna toho nejhoršího, neboť nepocítila té válečné viavy a žádných otřesů, že by si lidé musili zoufat. — Obec naše, jakož i celé historické země koruny Lvatočlavske byly chráněny těchto hrůz takřka jako v zahrádce

Jak lze dle všech událostí pozorovati, naučil se lid šetřiti a pracovati; mnohé ženy a dívky naučily se během této války všemu možnému, neboť musely zastupovati své muže a bratry ve všech oborech hospodářských.

Co tyto řádky píší a vše tak bolno vzpomínám, neboť, jak mých, tak mých kolegů oné generace, nejlepší a nejkrásnější věk našeho života byl utracen, jedněch na Ruských bažinatých pláních a druhých na Srbských a Italských skaliskách, tu hlavou mi zavíří přec jen radostná chvíle, na kterouž jsme všichni, nejen na „frontách“, ale i doma čekali, když rozlétna se zpráva (těba jen tichá), že tam za hranicemi byl národ náš uznán za samostatný stát, při čemž vyhlášena byla dne 28 října 1918 „Československá republika“, jejímž prvním prezidentem za své zásluby Českými a Slovenskými „legiemi“ dobrovolci, za naše práva a vlast jmenován byl starší bojovník „Tomáš Garrigue Masaryk“, uctívají měcho a pokládám si za povinnost jeho řády ctíti a jeho autoritu uznávati, jakožto nejvyšší hlavu našeho osvobozeného národa--!

Vedle těchto strastí válečných byli mnozí občané ještě okradeni. Tak větší ztrátu utrpěl r. 1916 Jan Hebelka obch. z. 45, tehdejší ceny 2000K za různé šatstvo a j. . Věnoval 32 pak potraviny, jakož i jiné cenné předměty v té samé ceně.

Roku 1919 byl tu založen dělnický potravní spolek „Hojemnost Věla“.

Doba poválečná naši obec mnoho nezměnila; pouze některé budovy opraveny a vystavěna stro-
lářská strojna p. Blahy r. 1919.

Mělo se zato, že politika u nás nebude mít místa, ale stal se pravý opak. — R. 1919 přišly první volby do obcí, (které jakožto první ve prv-
bodné republice byly velmi hlučné) a s nimi hlasovací právo žen, ježto hned před volbami věstily hospodářskou a sociální úpravu. —

Něž však ukončím dobu a vzpomínky vá-
lečné, vzpomínám také, že obec naše hostila
také 5 rodin Italských resp. Tyrolských vy-
stěhovaleců z městečka Rovereta (ital. Rovera-
tto) kterážto obec (jak mnozí občané, jako voji-
nové byla úplně zničena.
viděli)

Jak se volilo v naší obci stojí také za zmínku:

V době míru, t. j. před válkou volilo se sborově; totiž: Stávaly tu 3 skupiny, které se rozdělovaly na sbory:

I sbor, do něhož spadalo především kněžstvo, a velkostatek, jakožto hlasy (virilní).

II sbor, všichni starousedlíci do od 30 měr.

III sbor, domkáři a dělníci, kteří neměli sice žádných nemovitostí, ale platili výdělkovou daň. Schůze obecního zastupitelstva se konaly ponejvíce tajně, takže člověk, do obecních záležitostí nezsvícený nesměl se ani ozvat! —

Roku 1919 (jak už na předešlé stránce jest zmínka) volilo se svobodně; totiž, každý občan, který dovršil 21 let, měl právo volební.

Při těchto prvních volbách stály u nás 2 strany politické (r. 1919.) dne 20/V. a soustředili na sebe:

Soc. dem. 179 hlasů a 8 mandátů;

Čol. strana lidová 140 hlasů a 7 mandátů.

Prvním poválečným starostou tu byl řídící učitel Vincenc Fučík, který se tehdy postavil na křídlo dělnictva soc. dem..

Když však za nějaký rok se strana tato rozštěpila na pravici a levice, přihlásil se k první (soc. dem.), kdežto všichni ostatní přešli do levice (strana komunistická) — Přesto, že zůstal sám se jmenováním straně, starostenský úřad zastával nadále, ke všem se rovnoprávně zachoval a politiku vedl pouze mírnou.

Tou dobou vyšel opět na obzor požadavek obecních polí, což s hlediska sociálně-hospodářského nutno zaznamenati. —

Do dlouhých informací byla vše vyřizena Zemským pozemkovým úřadem v Brně, podle čehož dostalo se drobným domkářům a dělníkům 9 ha půdy, kteréžto parcele snad dobrovolně(?) pustilo asi 15 usedlíků.

(Poněvadž tehdejší obecní zastupitelstvo prohlásilo 105 jiter pozemků za obecní jmění, měli tedy všichni údobí obce za stejných práv tyto pozemky užívatí.)

Roku 1922 za léta v nepatrně jen polní studénce utopilo se dítě Rud. Ševčíka roč. 7.

Tohoto roku cídily se oba zdejší rybníky.

Téhož roku na podzim a z části r. 1923 vyskytla se u nás dobytčí nemoc slintavka a kulhavka ve 4 lehčích případech.

Při druhých obecních volbách roku 1923 byly u nás už 3 strany: komunist., lidová a nezár. islá; z nichž získala, str. lidová 156 hlasů a 7 mand., str. komun. 133 hl. a 6 mand., nezár. 45 hl. a 2 mand.. Starostou zvolen Ant. Novotný z.č. 35, jeho náměstkem, Fr. Kašpárek z.č. 105.

Z nakažlivých nemocí, která se u nás objevila roku 1923-24 byla tyfová epidemie, jež si vyžádala za obět 2 lidské životy.

Rok 1924 byl po stránce hospodářské do polovice suchý a pak deštivý. Oziminy pošpatněly na 70%, ale jařiny poněkud nahradily zno tvrdé. Bramborů a řepy bylo hojnost, čímž se nahradilo krmivo pro dobytek.

Žima z roku 1924-25 byla mírná, toliko řádná; sníh řádný, což hospodáři považovali za špatnou známku pro stávající léto, což tentokrátě zklamalo. Jarní deště pokračovaly až do polovice července, hojné trávy, které se v senoseči těžko sušily, jakož i jetele, prozrazovaly i dobrou žniť, na kterou se

sluníčko po dlouhé stydlivosti usmálo a každý hospodář s radostí sklízel požehnanou úrodu.

Rok tento byl první po válce, že hospodáři nemuseli užítkati, neboť nahradil alespoň v našem horském kraji mnohé typké strádání roků předešlých.

Léto 1926 bylo pro hospodáře příznivé a zvláště na slámu bohaté, neboť od jara až do července téměř pršelo; zato ale brambory a řepa na mnohých parcelách zklamaly.

Zima 1926-27 byla opět mírná; jaro, jakož i léto hospodářství příznivé a sklizeň průměrná. Tohoto roku vyskytl se opět známý tyfus, který postihl asi 23 osob. — Lékaři přičítají této vleklé epidemii nedostatek pitné vody.

Všech těchto 23 osob různého stáří bylo odvezeno do nemocnice v Brně, z nichž 3 této nemoci podlehlly a to: Hájšková Jarmila, choť univ. profesora z čísla 28 ve stáří 30 roků, Fialová Zof. choť obchod. ve stáří 47 roků, Zouhar Josef rol. z čísla 59 ve věku 38 let.

Ostatní tuto nepřijemnou nemoc šťastně přežili.

Rok 1928 se přihlásil již suchý. Po studeném jaru nastalo velké vedro a následkem toho oetla se téměř celá obec bez vody.

V létě tohoto roku, dne 26 června, postihla náš kraj větrná smršť s prudkým lijavcem, která uatropila mnoho škod na stromech, na střeších a zvláště v lesích. —

Vedro a sucho, které na podzim panovalo, vyžádalo si kruté zimy, jaké u nás, tak v celé republice není pamětníka. Největší mraz zaznamenán u nás 28° Celia a na dolinách našeho kraje dosáhl až 35°. —

— Dřhledem k stávajícím poměrům, zdražila obec své pozemky z 8 na 25 Kč. (nájemné z jedné mýry ročně).

Na konci roku 1927 dne 31 prosince byla spáchaná vražda (Teresie Filipová), milénka Karla Hlaváčka, úř. z č. 7, který po činu poku. sil se sebevraždou; byl odvezen do Brna, kde po těžké operaci byl vyléčen a při soudním vyšetřování úplně osvobozen. — Důvod k tomuto osvobození byl, že oba milenci chtěli zemřít sebevraždou.

Jako učenci z obce naši vyšli:

Miloslav Hýšek, profesor Karlovy university v Praze a jeho bratr Josef Hýšek, primář Milosrdných Bratří ve Valčicích; synové to řidičího učitele Fr. Hýška, o němž jest kratší zmínka na str. 4, (viz Vlastivědu).

Stredoškolsí maturanti, až do roku 1930:

Fr. Sernica (tajem.) na šekovém úřadě v Brně, (postorním)
Kar. Hlaváček, úředník a Alois Dobrášek, čekatel.

— Nezvěstný Jan Polák, který r. 19 zmizel, jest až do dnešního^{dne} marně hledán.

Utonul v rybníce (u kostela). — Dítě, 1½ roku staré, synek Jos. Novotného z č. 18, nešťastnou náhodou spadl do rybníka, který těsně sousedí s jeho zahradou, kde utonul. (L. P. 1929.)

Obecní volby roku 1927 byly opět hlučné a o jednu stranu bohatější. Do těchto voleb šly 4 strany a to: lidová, komunistická, nepolitická a domkářská.

Mandátu obdržely: lidová 9, kom. 3, nepolitická 2, domkáři 1.

Starostou v tomto druhém období zvolen opět Ant. Novotný, jakož i náměstkem Fr. Kašpárek.

Jaro 1929 následkem místy 1 metru promrzlé půdy dalo se očekávat velmi suché, ale sníh pomalu roztál a hospodáři za krásného počasí zaseli jařiny jímž sluníčko přálo a úroda slibovala nadprůměrnou žně.

Žel však, dne 25 července o 4 hod. odpo. přivalily se hrozné mraky s velkou bouří a krupobitím, která tuto slibnou úrodu obrátila v niverč.

Katastrofa tato nesla se od západu a katastrofa naší obce zastihla od myslivny směrem k Ludikovu, kde vše zničila na 100%.

Zachráněny zůstaly tratě pouze: Doubrava, kopti, perné, dolina a z části brusná a klučeniny. — Mnozí byli pojištěni (asi 21) a na podzim dostalo se všem státní peněžitě podpory. Podobné katastrofy není u nás pamětníka...

Rok tento však zaznamenán, jakožto "továclavský", rokem velkého hospodářského pokroku, neboť pořízena byla zde elektrisace nákladem 172.000 Kč.

Náklad tento nese obec sama, odvolávajíc se na vlastní pozemky, které během roku mají uhradit tuto částku, na kterouž i stát poskytl své garancie.

Akce tato stala^{se} z popudu obecního zastupitelstva za starostování - Ant. Novotného, z čísla domu 35, jeho náměstka - Frant. Kašpárka z č. 105.

Jako přisedících :

Jos. Ševčíka, č. 3,
 Ant. Svěráka č. 21,
 Alois Prokopa č. 12,
 Jana Hebelku č. 46,
 Jos. Novotného č. 18,
 Frant. Kaly č. 38,
 Ant. Nováka č. 5,
 Ant. Blahy č. 67,
 Jana Kašpárka č. 87,
 Viléma Dobráška č. 98,
 Ladisl. Škvařila č. 111,
 Met. Novotného č. 116,
 Jana Prokopa č. 11.

Finanční komise, jenž tuto akci potvrdila :

Dobrášek Frant. č. 27,
Prokop Ant. č. 22,
Novotný Met. č. 6,
Blaha Frant. č. 88,
Novotný - " - č. 65,
Novotný - " - č. 103,
Spláček Rudolf č. 121. 106.

Jak lze po stránce hospodářské pozorovati, poslední léta, pšenice u nás lépe přezimuje než žito, neboť toto je 70% rok od roku vymrzá.

Po mírné zimě roku 1929-30 přišlo opět suché jaro, s nímž zaschly jařiny a deště, které se daly očekávat v červnu, dostavily se až počátkem srpna, právě na naše zně, takže obilí z 50% mnohým pomoklo a hospodáři opět utrpěli citelnou škodu.

Na sklonku léta 1930, 22 srpna o 3½ h. odpo. z nepatrného jen mráčku spadl blesk

do horního rybníka, odkudž pak se utvořil zláštní vítr „vír“, který se proměnil ve větrnou smršť. Tato smršť přenesla se na elektrické vedení o vysokém napětí, ve kteréžto chvíli lidé myslili, že hoří.

Blína se vznášela v podobě velkého X a opět v podobě ohnivého kužele, ze země vyrval mnoho řepy a 3 mandele pozdního ovesa, který, jako pouhý papír byl odnesen až hodinu cesty za Halčov.

Následkem velkého sucha tohoto roku započaly u nás žně již 15 července, což byl zjev na našich horách ještě nevidaný.

Dne 26 října t. r. napadal tu ještě nezvyklý sníh, s ním velké větry a deště, které nadělaly opět mnoho škod na lesní kultuře.

Je to již třetí katastrofa posledních tří let, již byly postiženy nejvíce lesy.

Rok 1931 započal slibně, neboť sníh ležel až do 19 března, ale již 22 břez. přišla bouře s velkým deštěm, která věstila, že jaro bylo neobvykle chladné a posléze suché. Ožimy a zláště žita opět pošpatněly téměř na 90%.